



DIGITÁLNE A ZELENÉ OBCE A MESTÁ V SKRATKE

SILVIA RUČINSKÁ, MIROSLAV FEČKO, ONDREJ MITAĽ
(EDS.)

Košice, 2024



DIGITÁLNE A ZELENÉ OBCE A MESTÁ V SKRATKE

Silvia Ručinská, Miroslav Fečko, Ondrej Mitaľ

(eds.)



eurac
research



Institute for
World Economy

Košice, 2024

Projekt *Digital Government for Green Municipalities and Cities* (č. 2021-1-SK01-KA220-HED-000023505) je spolufinancovaný z programu Erasmus+ Európskej únie. Akákoľvek komunikácia alebo publikácia, ktoré sa týkajú projektu *Digital Government for Green Municipalities and Cities* (č. 2021-1-SK01-KA220-HED-000023505), vyjadrujú len názor autora a Európska komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií, ktoré obsahujú.



Co-funded by
the European Union

Digitálne a zelené obce a mestá v skratke

Editori:

Silvia Ručinská¹, Miroslav Fečko¹, Ondrej Mitaľ¹

Autori:

Alina Cerasela Avram⁴,

Franziska Cecon³,

Peter Decarli²,

Andreea Emanuela Drăgoi⁴,

George Cornel Dumitrescu⁴,

Miroslav Fečko¹,

Belinda Hanner³,

Davide Maffei²,

Ondrej Mitaľ¹,

Simona Moagăr-Poladian⁴,

Dominik Prüller³,

Silvia Ručinská¹

1 Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Faculty of Public Administration, Košice, Slovak Republic

2 Eurac Research, Institute for Public Management, Bolzano, Italy

3 University of Applied Sciences Upper Austria, Linz, Austria

4 Institute for World Economy (IWE), Bucharest, Romania

Návrh obálky vytvoril Ondrej Mitaľ na základe Adobe Stock, File # 330524355.

Publikácia je šírená pod licenciou Creative Commons Attribution 4.0.

Medzinárodná licencia CC BY NC SA Attribution - NonCommercial- ShareAlike 4.0 ("Uvedte pôvod - Nepoužívajte komerčne - Zachovajte licenciu") umožňuje ostatným nekomerčne upravovať, vylepšovať a vytvárať odvodene diela na základe pôvodného diela, pod podmienkou, že bude uvedený autor pôvodného diela a novovzniknuté dielo bude šírené pod rovnakou licenciou.



Publikácia je skrátenou slovenskou verziou publikácie RUČINSKÁ, S. – BERNHART, J. – CECAN, F. – DUMITRESCU, G. C. (eds.) 2024. *Exploring Digital and Green Concepts. Knowledge Base for Cities and Municipalities*. 1st edition. Prague : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2024, 208 p., ISBN 978-80-286-0048-8.

Umiestnenie: <https://unibook.upjs.sk/sk/>

Dostupné od: 28.10.2024

DOI: <https://doi.org/10.33542/DAZ-0359-3>

ISBN 978-80-574-0359-3 (e-publikácia)

OBSAH

Predslov 5

1 Digitálne a zelené východiská 6

- 1.1 Digitalizácia a digitálna transformácia 7
- 1.2 Klimatická neutralita a udržateľnosť 8
- 1.3 Trendy a výzvy digitálnej a zelenej tranzície na komunálnej úrovni 9

2 Všeobecné témy týkajúce sa obcí a miest 10

- 2.1 Strategické plánovanie vo verejnej správe 11
- 2.2 Procesný manažment ako predpoklad digitalizácie 12
- 2.3 Posilnenie samosprávy efektívnym manažmentom znalostí 13
- 2.4 Verejná angažovanosť v moderných obciach a mestách 14
- 2.5 Tvorba politiky založenej na dôkazoch ako podstata zlepšovania komunálneho života 15
- 2.6 Od krízy smerom ku kontinuite: Posilnenie odolnosti verejnej správy 16
- 2.7 Verejná integrita ako komplexná príručka na komunálnej úrovni 17
- 2.8 Efektívna miestna komunikácia so zainteresovanými subjektami 18

3 Digitalizácia na komunálnej úrovni 19

- 3.1 Otvorené dáta pre lokálne vlády 20
- 3.2 Budovanie Smart Cities: úloha IoT v rozvoji územia 21
- 3.3 Manažment dát smerujúci k hladkému technologickému a udržateľnému rozvoju 22
- 3.4 Zabezpečenie digitálneho spravovania: Rovnováha medzi technológiou a ľudskými faktormi 23
- 3.5 Umelá inteligencia ako téma komunálneho záujmu 24
- 3.6 Digitálne verejné služby: predefinovanie interakcií medzi občanom a verejnými činiteľmi 25
- 3.7 Moderné formy komunikácie na komunálnej úrovni s využitím IKT 26

4 Zelená tranzícia na komunálnej úrovni 27

- 4.1 Udržateľná miestna doprava 28
- 4.2 Presadzovanie zelených budov v území obcí a miest 29
- 4.3 Obnoviteľné energie zásobujúce obce a mestá 30
- 4.4 Lokálne komunity čerpajúce výhody z cirkulárnej ekonomiky 31
- 4.5 Význam riadenia potravinového odpadu pre komunálnu úroveň 32

Zhrnutie 33

O projekte 34

PREDSLOV

Krátka verzia publikácie *Exploring Digital and Green Concepts. Knowledge Base for Cities and Municipalities* je výsledkom projektu Digital Government for Green Municipalities and Cities – DiGreen. Projekt je spolufinancovaný programom Erasmus+ Európskej únie.

Projekt spojil odborníkov z rôznych univerzít a výskumných inštitúcií v unikátnom medzinárodnom konzorciu za účelom riešenia problémov obcí a miest. S odborníkmi z rôznych krajín, oboznámenými s rôznymi politickými rámcami a komunálnymi stratégiami, bolo možné vyvinúť nové pohľady na to, ako môžu obce a mestá v Európe reagovať na nové trendy a výzvy, a ako môžu prispôbiť svoje politiky a vzťahy so svojimi občanmi. V publikácii sa nezaobráame všetkými najnovšími trendmi, ale z radu výziev sme vybrali také výzvy, ktoré sa zameriavajú na digitalizáciu a zmenu klímy.

Publikácia je koncipovaná ako interdisciplinárna vedomostná báza zahŕňajúca východiská, spoločné témy a výzvy relevantné pre komunálnu politiku, digitalizáciu na úrovni obcí a miest a témy zelenej transformácie. Digitálne a zelené východiská poskytujú potrebné súvislosti a vysvetlenia týkajúce sa digitalizácie a digitálnej transformácie, klimatickej neutrality a udržateľnosti, a teda poukazujú na moderné trendy a výzvy, ktorým čelia obce a mestá počas digitálnej a zelenej transformácie. Spoločné témy pre obce a mestá zhŕňajú výber aktuálnych prístupov komunálneho manažmentu, ktoré môžu obciam a mestám pomôcť vyrovnáť sa s

príležitosťami, možnosťami a potenciálnymi rizikami digitálnej a zelenej transformácie. Digitalizácia na komunálnej úrovni predstavuje moderné prístupy k digitálnej komunálnej transformácii, pričom zdôrazňuje všeobecné informácie, dôležitosť a výhody, praktické aplikácie, obmedzenia a výzvy. Zelená transformácia na komunálnej úrovni kladie dôraz na zastúpenie oblastí, ktoré je potrebné považovať za integrálnu súčasť trvalo udržateľného komunálneho rozvoja, pričom zdôrazňuje všeobecné informácie, dôležitosť a výhody, praktické aplikácie, obmedzenia a výzvy.

Hlavnými cieľovými skupinami tejto publikácie sú učitelia a vedeckí pracovníci, študenti vysokých škôl verejnej správy, politických vied a príbuzných odborov a odborníci už pôsobiaci v orgánoch samosprávy obcí alebo miest. Cieľom je prispieť k vedeckej diskusii, ako aj diskusii o najnaliehavejších a najrelevantnejších témach týkajúcich sa digitálnej a zelenej transformácie s dôrazom na komunálnu úroveň spravovania. Študenti ašpirujúci na prácu pre obec alebo mesto môžu rozvíjať vedomosti potrebné pri digitálnej transformácii spoločnosti a klimatickej neutralite. Odborníci pracujúci v obci alebo meste môžu rozvíjať svoje znalosti o digitalizácii a klimatickej neutralite pri plnení úloh v rámci činností miestnych orgánov verejnej správy.

Ďakujeme zástupcom všetkých obcí a miest, ktorí sa s nami podelili o dobré príklady a recenzentom za podnetné návrhy.

O projekte

Výstupy projektu

Projektový tím

1

**DIGITÁLNE A ZELENÉ
VÝCHODISKÁ**

1.1

DIGITALIZÁCIA A DIGITÁLNA TRANSFORMÁCIA

Autori: Belinda Hanner and Franziska Cecon

Úvod

Digitálna transformácia je dlhodobá plánovaná a strategická zmena organizácií za pomoci uplatňovania digitálnych nástrojov a nových technológií. Ovplyvňuje nie len internú stránku organizácií, ale aj externé prostredie v rámci ekonomiky a spoločnosti.

Postupná digitálna transformácia má za cieľ zvýšiť efektívnosť a hospodárnosť organizačných procesov a uvoľniť silu inovácií. Kľúčovými technológiami digitálnej transformácie sú napríklad umelá inteligencia (Artificial Intelligence – AI), virtuálna realita (Virtual Reality – VR), internet vecí (Internet of Things – IoT), big data, cloudové technológie, blockchain technológie. Vlády európskych štátov stoja pred výzvou zosúladenia technologických procesov s Európskymi hodnotami.

Význam pre obce a mestá

Digitálna transformácia zásadne ovplyvňuje štruktúry verejného sektora. Ovplyvňuje obce, mestá a štát, pretože môže Európe zabezpečiť digitálnu suverenitu. V obciach a mestách je kľúčovým cieľom dosahovanie a zlepšovanie efektívnosti.

Pri sledovaní digitálnej transformácie na lokálnej úrovni je kľúčová časť aktivít zameraná na organizáciu samotnú, ľudí, a súvisiace IT problémy. Bezbariérová dostupnosť k službám a

užívateľsky prijateľný dizajn sú naopak kľúčové pre užívateľskú spokojnosť.

Verejná správa prioritne fungujúca na jednotlivcoch by mala zároveň koncentrovať svoju pozornosť na skúsenosti zamestnancov. Pomocou tréningov je možné zlepšiť autonómnosť zamestnancov, produktivitu a pracovitosť. Zručný personálny aparát môže zabezpečiť vysokú kvalitu verejných služieb poskytovaných občanom.

Budovanie digitálnej kultúry, čo znamená podporovanie digitálnych zručností, ktoré ľuďom umožňujú používať digitálne nástroje v každodennom živote, ide ruka v ruku s dobre fungujúcou digitálnou verejnou infraštruktúrou (Digital Public Infrastructure – DPI), ktorá zabezpečuje úspešnú realizáciu digitálnej transformácie.

Sumár

Digitálne technológie sa vyvíjali veľmi rýchlo od prvých krokov elektronizácie až po celosvetový trend nepretržitej digitálnej transformácie. Menia a ovplyvňujú globálnu ekonomiku, ale vo veľkom meradle aj občanov. Digitálna transformácia môže zvýšiť efektivitu organizačných procesov a uvoľniť silu inovácií. Verejný sektor zohráva kľúčovú úlohu pri zavádzaní digitálnych technológií na akejkoľvek administratívnej úrovni. Digitálne zručnosti vo verejnom sektore môžu zabezpečiť digitálnu suverenitu Európy.

Plná verzia v anglickom jazyku

1.2

KLIMATICKÁ NEUTRALITA A UDRŽATEĽNOSŤ

Autori: Dominik Prüller and Franziska Cecon

Úvod

Zmena klímy je jednou z najväčších výziev, ktorým v súčasnosti čelíme. Priemerná teplota planéty sa zvýšila v dôsledku skleníkového efektu, ktorý je spôsobený najmä ľudskou činnosťou, ako je spaľovanie fosílnych palív. Toto zvýšenie teploty vedie k topeniu ľadovcov, stúpajúcej hladine morí a extrémnym poveternostným podmienkam, ktoré ovplyvňujú životné prostredie aj ľudské bytosti.

Udržateľnosť a klimatická neutralita sú dôležité ciele do budúcnosti. Zameriavajú sa na znižovanie emisií uhlíka a snažia sa obmedziť negatívne dopady našich aktivít na budúce generácie. Udržateľnosť zahŕňa environmentálne, sociálne a ekonomické faktory, ktoré zabezpečujú, aby naša spoločnosť naďalej fungovala a zároveň chránila planétu.

Význam pre obce a mestá

Samosprávy zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore udržateľnosti a klimatickej neutrality. Miestne samosprávy môžu výrazne ovplyvniť a podporiť prijatie ekologických postupov, a to napríklad využívaním obnoviteľných zdrojov energie vo

verejných budovách alebo používaním energetickejšých technológií. Obce môžu znížiť svoju závislosť od fosílnych palív využívaním obnoviteľných zdrojov energie, ako je solárna alebo veterná energia pre verejné budovy. Obce môžu tiež ovplyvniť modernizáciou systémov vykurovania a osvetlenia, aby spotrebovali menej energie.

Sumár

Dôležitosť riešenia klimatických zmien je nepopierateľná. Rastúce globálne teploty a ich vplyv na životné prostredie si vyžadujú okamžité opatrenia, a preto je potrebné zamerať sa na udržateľnosť a klimatickú neutralitu.

Samosprávy, ktoré majú schopnosť implementovať miestne politiky, sú pre toto úsilie veľmi dôležité. Využívaním obnoviteľnej energie, znižovaním množstva odpadu a podporovaním ekologických postupov môžu podporiť prechod k udržateľnejšej budúcnosti. Tento prístup na miestnej úrovni môže výrazne znížiť emisie, chrániť prírodné zdroje a vytvoriť udržateľnejšie komunity.

Plná verzia v anglickom jazyku

1.3

TRENDY A VÝZVY DIGITÁLNEJ A ZELENEJ TRANZÍCIE NA KOMUNÁLNEJ ÚROVNI

Autori: Miroslav Fečko, Silvia Ručinská, Ondrej Mitaľ

Úvod

Obce a mestá sú často miestami prvého kontaktu s občanmi. Dôležitou úlohou obcí a miest je zabezpečiť konzistentnosť miestnych verejných politík a ich prínos pre občanov a podnikateľov. Úroveň samosprávy má prirodzenú predispozíciu čeliť moderným trendom a výzvam, čo pomáha obciam a mestám obohacovať ich fungovanie a zlepšovať kvalitu komunitného života miestnych zainteresovaných strán.

Význam pre obce a mestá

Rozvoj súčasnej spoločnosti vytvára a urýchľuje mnohé výzvy a trendy na komunálnej úrovni riadenia, ako je digitálna transformácia, zelená transformácia, demografické zmeny, inklúzia, bezpečnosť a ochrana, infraštruktúra a služby, bývanie, práca a život v mestách, ale napríklad aj šírenie inovácií a zlepšovanie odolnosti.

Trendy možno charakterizovať ako niečo, o čom sa v spoločnosti diskutuje. Predstavujú aj predpoveď budúceho vývoja, ktorý nepoškodí záujmy obcí a miest v prípade, že sa im budú venovať. Trend rezonuje v danej oblasti spoločnosti, obci alebo meste. Trendy sú teda dlhodobé témy, ktoré sa časom menia a vyvíjajú.

Výzvy možno opísať ako prekážky alebo situácie, ktoré preverujú schopnosť obcí a miest riadne

vykonávať svoje kompetencie. Výzvou je teda komplex rôznych problémov, ktorým sa obce a mestá spravidla nevyhnú. Nemôžu sa teda rozhodovať samostatne ako v prípade trendov. Výzvy môžu byť spôsobené konkrétnym trendom, no zároveň môžu spájať aspekty viacerých prebiehajúcich trendov. Výzvy aj problémy možno očakávať alebo neočakávať. Monitorovanie a vyhodnocovanie trendov nezabráni vzniku výziev a problémov. Napriek tomu môže obciam a mestám pomôcť sa pripraviť a mať politiky, ktoré majú zadefinované aktivity a reakcie zamerané na zvládanie výziev a problémov.

Sumár

Hlavným prínosom reakcií územnej samosprávy na aktuálne trendy je, že predstavujú „nástroj“ na zvládanie aktuálnych výziev a problémov v našej meniacej sa a dynamicky rozvíjajúcej sa spoločnosti.

Tieto reakcie môžu zároveň obciam a mestám pomôcť prekonať výzvy a problémy v budúcnosti, ktorých podobu si v súčasnosti ešte nevieme celkom presne a s určitosťou zadefinovať. Toto zmýšľanie prispieva k trvalo udržateľnému rozvoju a spravovaní územia, ktoré presahuje volebné obdobie.

Plná verzia v anglickom jazyku

2

**VŠEOBECNÉ TÉMY
TÝKAJÚCE SA OBCÍ
A MIEST**

2.1

STRATEGICKÉ PLÁNOVANIE VO VEREJNEJ SPRÁVE

Autor: Dominik Prüller

Úvod

Strategické plánovanie zahŕňa definovanie cieľov organizácie a krokov potrebných na ich dosiahnutie. Preto je potrebná dôkladná analýza súčasnej situácie, po ktorej nasleduje stanovenie jasných cieľov do budúcnosti. Po identifikácii činností potrebných na dosiahnutie týchto cieľov sa strategické plánovanie zameriava na kroky pre ich praktickú implementáciu.

Tento proces si vyžaduje, aby sa organizácie zamerali nielen na teoretické myšlienky, ale aj na to, ako dosiahnuť predtým stanovené ciele, berúc do úvahy faktory ako rozpočet, zainteresovaných aktérov a právny rámec. Strategické plánovanie zahŕňa aj hodnotenie jeho úspešnosti a úpravu plánu tak, aby bola zabezpečená jeho efektívnosť.

Strategický manažment vyžaduje posúdenie dostatku zdrojov, potenciálnych rizík a dlhodobých vplyvov na organizáciu, ale aj jej prostredia. Strategické plánovanie celkovo slúži ako návod, ktorý pomáha organizáciám fungovať organizovane, stanoviť si priority a dosiahnuť svoje ciele.

Význam pre obce a mestá

Pre obce nadobudlo strategické plánovanie význam od 80. rokov 20. storočia. Obce sú dnes často zákonmi nútené stanovovať strategické plány. Strategické plánovanie umožňuje samosprávam definovať svoje ciele,

uprednostňovať konkrétne aktivity a efektívne alokovať zdroje. Samosprávy teda identifikujú oblasti, ktoré potrebujú zlepšenie, ako sú napríklad digitálne služby, verejná infraštruktúra alebo udržateľnosť. Obec môže využiť strategické plánovanie na zavedenie online služieb alebo vybudovanie energeticky efektívnej infraštruktúry. Tento proces umožňuje efektívne pridelovať zdroje v rámci organizácie, a zároveň spolupracovať so zainteresovanými subjektami, ako sú miestne podniky a komunitné organizácie.

Obce však často čelia problémom, ako sú protichodné záujmy zainteresovaných subjektov a finančné obmedzenia. Okrem toho politické zmeny, ako napríklad zmena vo vedení územnej samosprávy, môžu spôsobiť, že proces plánovania bude menej predvídateľný.

Sumár

Strategické plánovanie je o stanovení cieľov a vytvorení plánu na ich dosiahnutie. Pomáha orgánom verejnej správy zistiť, čo chcú dosiahnuť a ako to urobiť. Strategické plánovanie je životne dôležité, pretože pomáha určiť priority úsilia, maximalizovať výsledok dosiahnutý s obmedzenými zdrojmi a prispôbiť sa zmenám. Zahŕňa definovanie vízie, stanovenie cieľov, analýzu súčasnej situácie, rozvoj stratégií a nápadov na dosiahnutie stanovených cieľov, zapojenie zainteresovaných subjektov, implementáciu plánu a sledovanie pokroku v implementácii.

Plná verzia v anglickom jazyku

2.2

PROCESNÝ MANAŽMENT AKO PREDPOKLAD DIGITALIZÁCIE

Autor: Dominik Prüller

Úvod

Procesné riadenie je o organizovaní vzájomne prepojených a vzájomne závislých, opakujúcich sa aktivít v organizáciách. Jeho hlavným cieľom je zvýšiť efektivitu a hospodárnosť. Zameraním sa na efektívne pracovné postupy sa procesný manažment zameriava na zefektívnenie operácií a zvýšenie kvality služieb. Presúva pozornosť od izolovaných aktivít jednotlivých oddelení v organizáciách.

Význam pre obce a mestá

Procesné riadenie je vo verejnej správe dôležitým nástrojom na zefektívnenie verejnej služby, najmä pri riešení opakujúcich sa monotónnych úloh. Na rozdiel od súkromných organizácií sa procesy vo verejnej správe zvyčajne riadia zákonmi alebo inými právnymi požiadavkami, čo je v súlade s myšlienkou procesného riadenia, ktorá má mať jasne definované procesy.

Riadenie procesov v obciach môže zlepšiť efektivitu znížením byrokracie, zjednodušením pracovných tokov a zvýšením kvality služieb. Optimalizáciou procesov môžu samosprávy lepšie alokovať zdroje a zabezpečiť rýchlejšie poskytovanie služieb, čím zvyšujú spokojnosť svojich občanov. Je však dôležité poznamenať, že zle navrhnuté procesy alebo prílišný dôraz na riadenie procesov môže viesť k neefektívnosti,

najmä k nadmernej administratívnej záťaži. Procesné riadenie môže tiež brzdiť kreativitu pri riešení problémov, najmä keď sa objavia nové výzvy.

Praktickým príkladom procesného riadenia v obciach je proces registrácie k dani za psa v Linzi (Rakúsko). Tento systém štandardizuje kroky potrebné na registráciu psa, výber daní a zrušenie registrácie a poskytuje jasný a efektívny rámec pre nových zamestnancov. Tento príklad prispieva k zjednodušeniu procesu, a taktiež zabezpečuje konzistentnosť a transparentnosť vo verejnej službe.

Sumár

Procesné riadenie je základným nástrojom na zlepšenie efektívnosti organizácie a zabezpečenie efektívneho vykonávania úloh. Verejný sektor umožňuje samosprávam optimalizovať pracovné postupy, znižovať náklady a zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb. Podporou spolupráce medzi oddeleniami a zameraním sa na spokojnosť zákazníkov pomáha procesné riadenie samosprávam zlepšiť ich administratívu. Obce však musia byť pri zavádzaní procesného riadenia obozretné, pretože to môže viesť aj k neefektívnosti a brzdeniu inovácií. Neustálym monitorovaním a zlepšovaním procesov môžu samosprávy zlepšovať kvalitu svojich služieb.

Plná verzia v anglickom jazyku

2.3

POSILNENIE SAMOSPRÁVY EFEKTÍVNYM MANAŽMENTOM ZNALOSTÍ

Autor: Davide Maffei

Úvod

Znalostný manažment (ZM) označuje systematický proces zachytávania, organizovania, uchovávanía a využívania znalostí na zlepšenie rozhodovania, riešenia problémov a inovácií v organizáciách. Zahŕňa explicitné (zdokumentované) aj tiché (osobná odbornosť) znalosti zamerané na zlepšenie celkovej výkonnosti organizácie. Efektívny ZM podporuje spoluprácu, vyhýba sa nadbytočnej práci a pomáha zúročiť minulé skúsenosti.

Význam pre obce a mestá

Samosprávy výrazne zo ZM profitujú, keďže pomáha vo viacerých kľúčových oblastiach:

- Vylepšené politiky: ZM pomáha obciam využívať údaje a poznatky na vytváranie informovanejších a efektívnejších politík.
- Efektívne služby: Zdieľanie osvedčených postupov v rámci obecných služieb, ako je verejná bezpečnosť, zvyšuje efektivitu a znižuje duplicitu.
- Zdieľanie znalostí: ZM podporuje koordináciu medzi oddeleniami, znižuje objemy a podporuje holistické prístupy.

- Núdzová reakcia: Zdieľanie znalostí v reálnom čase počas kríz zabezpečuje koordinované a informované rozhodovanie.
- Budovanie kapacít: ZM podporuje rozvoj zamestnancov tým, že zachováva inštitucionálne znalosti a uľahčuje školiace programy.
- Lepšie rozhodovanie: Vedúci predstavitelia samospráv ťažia z dostupných údajov, čo umožňuje efektívnejšie spravovanie založené na údajoch.
- Transparentnosť a angažovanosť: ZM robí informácie a politiky transparentnými, podporuje účasť občanov a lepšiu angažovanosť v miestnej správe.

Sumár

ZM zlepšuje tvorbu lokálnych verejných politík, poskytovanie služieb, efektívnosť krízového manažmentu, a zároveň podporuje transparentnosť a angažovanosť. Podporuje úsilie o digitálnu transformáciu a udržateľnosť tým, že poháňa inovácie a spoluprácu, čo umožňuje obciam efektívnejšie slúžiť svojim komunitám.

Plná verzia v anglickom jazyku

2.4

VEREJNÁ ANGAŽOVANOSŤ V MODERNÝCH OBCIACH A MESTÁCH

Autor: Miroslav Fečko

Úvod

Reakcie verejných inštitúcií na všetkých úrovniach riadenia by mali odrážať záujmy ľudí, ktorých sa priamo dotýkajú súčasné výzvy, akými sú zmena klímy, energetická tranzícia, udržateľné využívanie prírodných zdrojov, mestská a medzinárodná migrácia, rozdelenie bohatstva, trendy na trhu práce, požiadavky na zručnosti, problémy spoluzitelia a mnohé ďalšie.

Hlas občanov je pre verejné inštitúcie a tvorcov politik čoraz dôležitejší. V tomto smere chcú obce a mestá dať priestor občanom na zapájanie sa a spoločnú realizáciu aktivít verejného záujmu.

Význam pre obce a mestá

Angažovanosť verejnosti, zapojenie verejnosti a participácia majú rovnaký alebo podobný význam. Participácia môže pochádzať iba od občanov a možno ju opísať ako účasť na aktivitách verejných inštitúcií. Pojem zapojenie verejnosti korešponduje so zámernou spoluprácou verejných inštitúcií a verejnosti. Angažovanosť verejnosti si vyžaduje aktívny a úmyselný dialóg medzi zainteresovanými subjektami a osobami s rozhodovacou právomocou. Angažovanosť verejnosti možno považovať za rovnakú aktivitu ako zapojenie verejnosti, ale je založená na presvedčení, hodnotách a povedomí tých, ktorí sa chcú angažovať.

Rôznorodosť nástrojov angažovanosti vyplýva z rôznych faktorov, najmä z vízie manažmentu,

sociálno-ekonomických faktorov, úrovne digitalizácie, dôvery, komunikácie a interakcií medzi mestami a občanmi, povedomia verejnosti o dôležitosti angažovanosti a kultúry transparentnosti a otvorenosti v jednotkách územnej samosprávy.

Participatívny rozpočet ako najpoužívanejší nástroj lokálnej demokracie umožňuje komunitám rozhodnúť o tom, ako by sa mala alokovať určená časť verejného rozpočtu, čo pomáha lokálnym komunitám transformovať ich nápady do praktických výsledkov.

Angažovaní jednotlivci a skupiny majú potenciál zmobilizovať ďalších členov lokálnych komunít a pomôcť tak obciam a mestám zlepšiť kvalitu života. Zároveň je prínos angažovaných miestnych zainteresovaných subjektov nevyhnutný aj pre urbanistické plánovanie moderných obcí a miest.

Sumár

Zapojenie verejnosti môže mať rôzne formy a kvalitatívne presahuje účasť na pravidelných voľbách. Verejná správa a samospráva by mali vytvárať príležitosti a umožňovať zámernú a nepretržitú spoluprácu medzi verejnými inštitúciami a občanmi. Moderné obce a mestá by mali využiť aj potenciál a výhody zapojenia verejnosti prostredníctvom rôznych digitálnych riešení.

Plná verzia v anglickom jazyku

2.5

TVORBA POLITIKY ZALOŽENEJ NA DŔKAZOCH AKO PROSTRIEDOK ZLEPŠOVANIA KOMUNÁLNEHO ŽIVOTA

Autor: Miroslav Fečko

Úvod

Verejné politiky sa zameriavajú na dosiahnutie širokého spektra spoločenských cieľov na všetkých úrovniach riadenia. Teoretici, politici a zamestnanci v praxi často považujú tvorbu politiky založenú na dôkazoch za dôležitý ideál. Verejné inštitúcie zbierajú dáta (dôkazy), ktoré im majú pomôcť identifikovať aspekty existujúcej sociálnej reality a vytvárať dobré verejné politiky. Obce a mestá komunikujú a spolupracujú so zainteresovanými subjektami, a to najmä s cieľom rozpoznať a uspokojiť potreby zainteresovaných subjektov na základe zozbieraných dôkazov.

Význam pre obce a mestá

Dôkazy môžu ovplyvniť výsledok a výstupy verejných politík. V prípade obcí a miest sú to zvyčajne skúsenosti a odborné znalosti, hodnoty a záujmy, zvyky a tradície, názory lobistov a nátlakových skupín, obsah národnej politiky a politické ciele. Bez ohľadu na rôzne teoretické prístupy používané na vysvetlenie významu dôkazov, autori naprieč vedeckými disciplínami tvrdia, že pre dobré lokálne verejné politiky sú dáta (dôkazy) nevyhnutné.

Tvorba politiky na miestnej úrovni založená na dôkazoch zlepšuje kvalitu komunálneho života, najmä vďaka lepším výsledkom a výstupom

miestnych politík, vyššej dôvere v miestne orgány, lepšej interakcii s miestnymi orgánmi, lepším verejným službám, vyššej transparentnosti a otvorenosti, lepšej miestnej zodpovednosti a nákladovej efektívnosti.

Digitalizáciu tvorby politiky založenej na dôkazoch možno vnímať ako nevyhnutné smerovanie budúcich dobrých politík. Digitálne technológie implementované obcami a mestami zvyčajne dokážu zbierať dáta, navyše niektoré riešenia dáta prirodzene kumulujú. Digitálna transformácia teda reformuluje kľúčové aspekty tvorby politiky založenej na dôkazoch, najmä v oblasti správy údajov, personalizovaných informačných tokov, legitimacy, posilňovania odolnosti a podpory trvalo udržateľného rozvoja.

Sumár

Tvorbu lokálnej verejnej politiky založenej na dôkazoch možno definovať aj ako nepretržitý proces zlepšovania výsledkov a výstupov verejných politík. Obce a mestá by mali systematicky vytvárať a revidovať dáta (dôkazy) relevantné pre miestne politiky. Spoluprácu so zainteresovanými subjektami možno považovať aj za základnú súčasť efektívnej tvorby politiky založenej na dôkazoch na komunálnej úrovni spravovania spoločnosti.

Plná verzia v anglickom jazyku

2.6

OD KRÍZY SMEROM KU KONTINUITE: POSILNENIE ODOLNOSTI VEREJNEJ SPRÁVY

Autor: Peter Decarli

Úvod

Táto kapitola pojednáva o rastúcom význame odolnosti vo verejnej správe, čo je schopnosť verejných systémov odolať rôznym narušeniam, prispôbiť sa im a zotaviť sa z nich, a to pri zachovaní základných funkcií. Odolnosť, ktorú predstavil Wildavsky v roku 1988, kladie dôraz nielen na prevenciu, ale aj na schopnosť absorbovať a zmierňovať výkyvy. Tento koncept je kľúčový v krízovom manažmente a zahŕňa rozpoznanie rizík, aby sa zabránilo eskalácii bežných núdzových situácií. Odolná verejná správa sa líši od tradičnej byrokracie tým, že má nehierarchické siete, voľnú kapacitu pre krízy, rôznorodé zdroje vedomostí, spoluprácu zainteresovaných subjektov, a navyše experimentuje s adaptívnou politikou.

Význam pre obce a mestá

O odolnosti sa diskutuje na viacerých úrovniach, od krajín až po domácnosti, pričom sa zdôrazňuje potreba holistického a inkluzívneho prístupu. Miestne (komunálne) aktivity musia byť podporované národnými rámcami, aby boli účinné, čo naznačuje, že stratégie odolnosti na rôznych úrovniach sa navzájom dopĺňajú a sú prepojené.

Výzvy, ktorým čelia samosprávy, zahŕňajú priemyselné zmeny, ekonomické krízy, migráciu obyvateľstva, prírodné katastrofy, energetické výpadky a zmeny vo vedení. Moderné diskusie o verejnej správe sa teraz zameriavajú skôr na robustnosť, flexibilitu a adaptabilitu než len na efektívnosť a spravodlivosť.

Na komunálnej úrovni sa odolnosť vzťahuje na množstvo zmien, ktoré môže systém podstúpiť a stále si zachováva rovnaké funkcie a štruktúry, mieru, do akej je systém schopný samoorganizácie, a schopnosť vybudovať a zvýšiť kapacitu pre učenie a adaptáciu.

Sumár

Samosprávy musia starostlivo riadiť kompromisy medzi odolnosťou, efektívnosťou a legitímnosťou, a zároveň prijať širší prístup k odolnosti presahujúci jednoduchý rámec krízového manažmentu.

Neexistuje jednotný model budovania odolnosti spravovania vecí verejných. Rôznorodé a flexibilné systémy riadenia sú nevyhnutné, ale samotná zvýšená rozmanitosť nástrojov nezaručuje odolnosť. Konkurenčné modely by sa mali vyvíjať a testovať, aby sme pochopili, ako sa vytvára a narúša odolnosť.

Plná verzia v anglickom jazyku

Autor: Ondrej Mitaľ

Úvod

Relevantnosť dodržiavania vysokých štandardov verejnej integrity je logickým dôsledkom ich (ne)dodržiavania v súčasných demokratických a právnych štátoch 21. storočia. Verejná integrita predstavuje súbor pravidiel, hodnôt a princípov, ktoré vedú jednotlivcov a organizácie pri riešení rôznych etických otázok a problémov.

Dva všeobecne akceptované prístupy môžu byť využité pri riešení etických problémov vo verejnej správe. Prístup dodržiavania predpisov kombinuje formálne zákony a nariadenia, ktoré prísne kontrolujú a trestajú neetické správanie. Naproti tomu prístup založený na integrite má za cieľ vytvoriť udržateľné, etické prostredie založené na vysokej vnútornej úrovni sebakontroly podporovanej etickým školením, vzdelávaním a etickými hodnotami, ktoré presahujú rámec dodržiavania zákonov. Posun k etike založenej na integrite je typický predovšetkým pre posledné desaťročie.

Význam pre obce a mestá

Prístup založený na integrite na lokálnej úrovni spravovania spája dve kľúčové dimenzie: individuálnu a organizačnú. Organizačná úroveň verejnej integrity môže byť považovaná za predpoklad etického správania jednotlivcov. Individuálna úroveň verejnej integrity sa musí týkať hodnôt správania jednotlivcov, akými sú

etické správanie, čestnosť, česť, disciplína, oznamovanie pochybení a diskretnosť. Obe úrovne verejnej integrity v obciach a mestách však nemôžu existovať bez akceptovania vysokých štandardov integrity v celej spoločnosti.

Verejnú integritu na lokálnej úrovni možno vnímať skôr ako komplexnú príručku, ktorá vedie jednotlivcov a mestá v eticky komplikovaných situáciách, než ako abstraktné štandardy správania a rozhodovania. Prístup založený na integrite využíva vnútorné kontrolné mechanizmy na stimuláciu správania, ako napríklad školenie, vzdelávanie, etická kultúra a komunikácia.

Digitálne technológie zlepšujú transparentnosť a otvorenosť celého etického manažmentu mnohými spôsobmi, najmä prostredníctvom digitálnej dostupnosti zdrojov, prípadových štúdií a príkladov dobrej praxe. Inteligentné aplikácie otvárajú nové riešenia na identifikáciu a hlásenie neetického správania.

Sumár

Hlavnou výhodou prístupu založeného na integrite je, že vedie k pozitívnym vedľajším účinkom. Riadenie založené na integrite je stále vyvíjajúcim sa prístupom, ktorý pomáha verejným inštitúciám bojovať proti korupcii a iným typom negatívneho správania na všetkých úrovniach riadenia.

Plná verzia v anglickom jazyku

2.8

EFEKTÍVNA MIESTNA KOMUNIKÁCIA SO ZAJINTERESOVANÝMI SUBJEKTAMI

Autori: Alina Cerasela Avram and George Cornel Dumitrescu

Úvod

Z pohľadu územnej samosprávy znamená komunikácia so zainteresovanými subjektami dosiahnutie konsenzu medzi všetkými zainteresovanými subjektami tak, aby boli projekty samosprávy úspešne dokončené. Price & Cybulski (2004) tvrdia, že dosiahnutie konsenzu zahŕňa komunikáciu, vyjednávanie, zvládanie konfliktov, bilaterálne porozumenie, dynamiku moci, výmenu znalostí, dôveru, firemnú kultúru, spoluprácu, kooperáciu a kompromisy. Preto je konsenzus založený na otvorenej, kontrolovanej a efektívnej komunikácii.

Význam pre obce a mestá

Počas implementovaných projektov samosprávy rozvíjajú komunikáciu so zainteresovanými subjektami ako predpoklad ich dokončenia podľa plánu. Podľa Butta a kol. (2016), neefektívna komunikácia vytvára zmätok, ktorý vedie k ďalším problémom. Komunikácia so zainteresovanými subjektami môže pomôcť pri rozhodovacom procese zvážením ich názorov na rôzne aspekty prebiehajúcich projektov. Rozhodnutie prijaté na základe poznatkov zainteresovaných subjektov sú zároveň ľahko implementovateľné.

Udržiavanie otvorených komunikačných kanálov môže uľahčiť bezkonfliktnú spoluprácu a stotožnenie zainteresovaných subjektov s cieľmi projektu alebo politiky, čím sa zvýši pravdepodobnosť úspešnej implementácie. Ak sa konflikty predsa len objavia, samosprávy ich môžu vyriešiť so zainteresovanými subjektami.

Dobrá komunikácia so zainteresovanými stranami pomáha udržiavať dobré meno verejnej správy, čím sa zvyšuje jej imidž na verejnosti.

Sumár

Komunikácia so zainteresovanými subjektami umožňuje obciam a mestám efektívne realizovať svoje projekty zapojením zainteresovaných subjektov a zhromažďovaním spätnej väzby od každého typu príjemcu. Zainteresované subjekty, ako sú občania, podniky, mimovládne organizácie, vládne agentúry a masmédiá, majú rôznorodé záujmy a priority; ich zohľadnenie pomáha dosiahnuť ciele projektu. Digitálne nástroje a tradičné interakcie zvyšujú interaktivitu a inkluzívnosť v reálnom čase.

Pevné etické usmernenia a rôzne kultúrne perspektívy môžu pomôcť zmierniť konflikty a podporiť spoluprácu, ktorá je nevyhnutná pre úspech projektu a trvalo udržateľný rozvoj.

Plná verzia v anglickom jazyku

3

DIGITALIZÁCIA NA KOMUNÁLNEJ ÚROVNI

3.1

OTVORENÉ DÁTA PRE LOKÁLNE VLÁDY

Autor: Silvia Ručinská

Úvod

Vlády historicky zbierali širokú škálu základných údajov na všetkých úrovniach spravovania spoločnosti. Digitálna transformácia zmenila zber, ukladanie, spracovanie, zálohovanie a zdieľanie údajov na miestnej úrovni. Otvorené dáta (Open Data) predstavujú zásadné zlepšenie informačných tokov medzi verejnými inštitúciami a zainteresovanými subjektami. Rôzne miestne zainteresované subjekty by mali mať k otvoreným dátam slobodný prístup, využívať ich a zdieľať ich, najmä na vytváranie dodatočných sociálnych, ekonomických alebo environmentálnych výhod a hodnôt.

Význam pre obce a mestá

Otvorené dáta sa zvyčajne vytvárajú na zlepšenie transparentnosti. Taktiež menia roly občanov z pasívnych prijímateľov na aktívnych spoluvorcov verejných služieb. V tomto smere otvorené dáta pomáhajú obciam a mestám rozvíjať a udržiavať angažované a odolné miestne komunity.

Implementácia otvorených dát má tiež pozitívny vplyv na uplatňovanie princípov dobrého spravovania. Výhody otvorených dát možno vidieť vo verejnom, súkromnom a mimovládnom sektore spoločnosti. Otvorené dáta predstavujú kvalitatívne vyššiu úroveň tradičných procesov, ktoré posilňujú odolnosť miestnych komunít, a to najmä cez kvalitu verejných služieb, transparentnosť, participáciu a zodpovednosť.

Obce a mestá rozširujú sféry života, ktoré sú postupne pokryté otvorenými dátami, ktoré sú dostupné každému.

Obce a mestá zdieľajú dáta s verejnosťou prostredníctvom portálov, ktoré ponúkajú rôzne druhy otvorených dát. Informácie publikované na tzv. Open Data portáloch sa zvyčajne kategorizujú najmä preto, aby lepšie usmerňovali členov miestnej komunity. Otvorené dáta sa zverejňujú ako súbory údajov, ktoré možno opätovne použiť na rôzne účely.

Sumár

Otvorené dáta prinášajú množstvo výhod, avšak vo všeobecnosti musia byť vnímané ako veľká výzva pre obce a mestá. Obce a mestá by sa mali vyhýbať vytváraniu Open Data portálov, ktoré ponúkajú tradičné formy dát, ako sú PDF súbory alebo naskenované obrázky dokumentov. Otvorené dáta a na nich naviazané portály by mali podporovať opätovné použitie údajov, založené najmä na strojovom spracovaní a využívaní všeobecne akceptovaných dátových formátov. Primárnym účelom otvorených dát je implementácia takých riešení, ktoré presahujú zákonné požiadavky na zverejňovanie dokumentov.

Plná verzia v anglickom jazyku

3.2

BUDOVANIE SMART CITIES: ÚLOHA IOT V ROZVOJI ÚZEMIA

Autor: Peter Decarli

Úvod

Internet vecí (Internet of Things – IoT) je komunikačná paradigma, v rámci ktorej sú predmety každodennej potreby vybavené mikročipmi a komunikačnými vysielačmi a prijímačmi, čo im umožňuje interakciu s používateľmi a medzi sebou navzájom cez internet. Cieľom je urobiť internet všadeprítomným a uľahčiť vývoj rôznych aplikácií využívaním obrovského množstva údajov zo zariadení, ako sú domáce spotrebiče, senzory a vozidlá. V mestskom kontexte IoT podporuje koncept Smart City, ktorého cieľom je optimalizácia verejných zdrojov, zlepšenie kvality služieb a zníženie nákladov verejnej správy. Mestský internet vecí tieto ciele dosahuje poskytovaním jednotného, ekonomického prístupu k verejným službám, ako aj zvyšovaním transparentnosti a efektívnosti.

Význam pre obce a mestá

Mestský internet vecí môže priniesť viacero výhod pri riadení a optimalizácii tradičných verejných služieb. Príklady zahŕňajú individuálnu a verejnú dopravu, riadenie parkovania, verejné osvetlenie a dohľad, údržbu verejných priestranstiev, ochranu kultúrneho dedičstva, zber odpadu, verejné zdravotníctvo a školstvo.

Údaje zozbierané mestským internetom vecí možno navyše využiť aj na zvýšenie transparentnosti a propagáciu krokov samosprávy voči občanom, zvýšenie povedomia

ľudí o stave ich mesta, stimuláciu aktívnej účasti občanov na riadení verejnej správy, ale aj na inšpiráciu a vytváranie nových služieb založených na službách poskytovaných internetom vecí.

Sumár

Internet vecí je kľúčový pri rozvoji inteligentných miest tým, že pripája každodenné predmety a zariadenia k internetu, čo im umožňuje komunikovať a zdieľať údaje. Toto prepojenie zlepšuje mestský život optimalizáciou využívania zdrojov, zlepšením verejných služieb a zvýšením efektivity. Inteligentné mestá využívajú internet vecí pre rôzne aplikácie vrátane inteligentných sietí, inteligentného riadenia dopravy, zdravotnej starostlivosti a monitorovania životného prostredia.

Implementácia internetu vecí v inteligentných mestách však čelí výzvam, ako je politické rozhodovanie, technická interoperabilita a finančné obmedzenia. Prekonanie týchto prekážok zahŕňa strategické plánovanie, rozvoj jednotných platforiem IKT a zameranie sa na služby s jasnými sociálnymi výhodami a návratnosťou investícií. Okrem toho je pre úspešnú integráciu internetu vecí v mestskom prostredí rozhodujúce riešenie obáv o súkromie prostredníctvom robustných bezpečnostných opatrení a transparentných dátových postupov.

Plná verzia v anglickom jazyku

3.3

MANAŽMENT DÁT SMERUJÚCI K HLADKÉMU TECHNOLOGICKÉMU A UDRŽATEĽNÉMU ROZVOJU

Autor: Andreea - Emanuela Drăgoi

Úvod

Správa údajov sa vzťahuje na systematické organizovanie, ukladanie a správu údajov s cieľom zabezpečiť ich presnosť, dostupnosť, spoľahlivosť a bezpečnosť. V moderných ekonomikách je efektívna správa údajov nevyhnutná na podporu rozhodovania, zvýšenie prevádzkovej efektívnosti, zabezpečenie súladu s predpismi a podporu inovácií.

Vzostup veľkých dát, charakterizovaných obrovskými objemami štruktúrovaných a neštruktúrovaných dát generovaných vysokou rýchlosťou z rôznych zdrojov, ešte viac zdôraznil dôležitosť robustných postupov správy dát. V tejto súvislosti je ochrana identity používateľov a osobných údajov prvoradá, pretože porušenia môžu viesť k významným finančným stratám, poškodeniu dobrého mena a právnym následkom.

Význam pre obce a mestá

Efektívna správa údajov je kľúčová pre ochranu osobných údajov, udržanie dôvery používateľov a zaistenie bezpečnej prevádzky moderných ekonomík. Zároveň zmiernuje riziká spojené s únikom údajov a zabezpečuje súlad s právnymi normami, čím chráni organizácie aj jednotlivcov v digitálnom veku. Správa údajov môže viesť k ekonomickému úspechu, pomáha samosprávam zlepšiť presnosť informácií, podporuje digitálnu transformáciu, nové technológie a obchodné modely.

Technológie ako umelá inteligencia, strojové učenie, Priemysel 4.0, pokročilá analytika a internet vecí sa pri efektívnom fungovaní spoliehajú na včasné, presné a bezpečné údaje. Správny manažment údajov zaisťuje, že samosprávy môžu s týmito technológiami pracovať optimálne, poháňa technologický pokrok a podporuje vývoj nových obchodných modelov.

Ako sa digitálna ekonomika vyvíja, efektívna správa údajov zostane nevyhnutná pre hladké a bezpečné fungovanie všetkých samospráv. Umožní im to využívať veľké dáta, získavať cenné poznatky a podporovať inovácie, a to všetko pri zohľadňovaní súladu s právnymi normami a ochranou súkromia používateľov.

Sumár

Správa údajov je rozhodujúca pre podporu inovácií, udržanie ekonomického rastu a udržanie konkurenčnej výhody v digitálnom veku. Podporuje digitálnu transformáciu, poháňa nové technológie a podporuje rozvoj nových obchodných modelov. Uprednostnením súkromia používateľov a zaistením bezpečnosti údajov môžu samosprávy vybudovať pevnejšie vzťahy s občanmi, vytvoriť bezpečné digitálne prostredie a dosiahnuť udržateľný rast v rýchlo sa vyvíjajúcom digitálnom prostredí.

Plná verzia v anglickom jazyku

3.4

ZABEZPEČENIE DIGITÁLNEHO SPRÁVANIA: ROVNOVÁHA MEDZI TECHNOLOGIOU A ĽUDSKÝMI FAKTORMI

Autor: Davide Maffei

Úvod

Verejná správa sa čoraz viac spolieha na digitálne systémy, čím sa kybernetická bezpečnosť stáva kritickým problémom. Bezpečnosť informačných systémov zahŕňa technické riešenia a ľudský prvok, keďže ľudský element je často terčom kybernetických útokov. Napriek povedomiu o týchto hrozbách mnohé verejné inštitúcie uprednostňujú technické riešenia a prehliadajú ľudské zraniteľnosti.

Význam pre obce a mestá

Samosprávy, najmä tie menšie, čelia rôznym problémom pri udržiavaní bezpečných informačných systémov z dôvodu obmedzených zdrojov a nedostatku špecializovaného personálu. Rýchla digitalizácia verejných služieb si vyžaduje, aby samosprávy uprednostňovali kybernetickú bezpečnosť investovaním do vzdelávania zamestnancov. Toto vzdelávanie by malo zahŕňať pokročilé technické zručnosti a základnú digitálnu gramotnosť. Inovatívne metódy školenia, ako je kontextové učenie a učenie založené na hrách, poskytujú pútavé spôsoby na zlepšenie povedomia o bezpečnosti a ponúkajú relevantné bezpečnostné informácie v reálnom čase na základe aktivít zamestnancov. V roku 2003 Desman načrtnol desať aspektov úspešného bezpečnostného školenia:

- Bezpečnosť informácií ako otázka ľudí, nielen techniky,
- Jazyk školenia by mal byť prispôsobený používateľom,

- Všetci používatelia by sa mali zúčastniť školenia na zvýšenie informovanosti,
- Školenie by malo mať jasné ciele,
- Školenie by malo byť pútavé a príjemné,
- Školenie by malo byť stručné,
- Prijemcovia by mali pochopiť výhody zmien správania,
- Využívanie existujúcich zdrojov v rámci organizácie,
- Školenie by malo byť formalizované,
- Školenie by sa malo zaoberať najnovším vývojom v oblasti bezpečnosti informácií.

Sumár

Efektívna kybernetická bezpečnosť vo verejnej správe je rovnováhou medzi technológiou a ľudskými faktormi. Samosprávy musia zaviesť robustné technické riešenia a zabezpečiť, aby bol personál dobre vyškolený v postupoch kybernetickej bezpečnosti. Zameraním sa na technické nástroje a školenie ľudí môžu samosprávy vybudovať odolnosť voči vyvíjajúcim sa kybernetickým hrozbám a zachovať integritu verejných služieb.

Plná verzia v anglickom jazyku

3.5

UMELÁ INTELIGENCIA AKO TÉMA KOMUNÁLNEHO ZÁUJMU

Autor: Silvia Ručinská

Úvod

Umelá inteligencia (Artificial Intelligence – AI) sa už implementuje a ovplyvňuje mnohé dôležité oblasti našej spoločnosti, vrátane financií, zdravotníctva, správy údajov, rozvoja priemyslu, pracovného výkonu a vzdelávania. Umelá inteligencia zároveň predstavuje jednu z kľúčových výziev pre našu spoločnosť, správu vecí verejných a tvorbu verejných politík.

Riešenia založené na AI by sa mali považovať za základné nástroje verejných inštitúcií na zlepšenie kvality života. Prínosy a limity umelej inteligencie však doteraz neboli uspokojivo preskúmané.

Význam pre obce a mestá

Umelá inteligencia môže potenciálne zlepšiť výkon kompetencií na komunálnej úrovni. Obce a mestá môžu profitovať z implementácie riešení založených na AI v rôznych aspektoch, najmä automatizáciou operácií, znížením ľudských chýb, prijímaním efektívnych rozhodnutí na základe údajov a automatizáciou efektívnej správy miest. Rovnaké riešenie založené na AI môže mať odlišné vplyvy na rôzne zainteresované subjekty.

AI nástroje nie sú samy osebe výsledkom ani cieľom, ktorý sa má dosiahnuť. Obce a mestá by mali posúdiť ekonomickú efektívnosť riešení

založených na umelej inteligencii. Digitálne zručnosti v chápaní AI sú ďalšou výzvou pre obce, mestá, volených zástupcov a členov miestnych komunít. Umelá inteligencia môže obmedziť ľudské chyby alebo si všimnúť potenciálne chyby.

Obce a mestá by mali maximalizovať potenciálne výhody riešení založených na AI pre verejné inštitúcie a ďalšie zainteresované subjekty z miestnych komunít. Obce a mestá by však zároveň mali zvážiť limity, ktoré majú AI riešenia napriek svojim výhodám.

Sumár

Riešenia založené na umelej inteligencii musia byť vnímané ako súčasť všeobecného prístupu obcí a miest k zlepšovaniu územnej samosprávy a kvality života obyvateľov. Umelá inteligencia má v tomto smere rôzne pozitívne dopady, no jej implementácia musí byť prediskutovaná a akceptovaná lokálnou komunitou a jej zainteresovanými subjektami.

Obce a mestá by mali zvážiť automatickú aplikáciu riešení založených na umelej inteligencii z dôvodu ich modernosti a rastúceho trendu. Uplatňovanie riešení založených na umelej inteligencii na komunálnej úrovni by totiž malo predovšetkým zlepšiť kvalitu života občanov a riešiť výzvy, ktorým lokálne komunity čelia.

Plná verzia v anglickom jazyku

3.6

DIGITÁLNE VEREJNÉ SLUŽBY: PREDEFINOVANIE INTERAKCIÍ MEDZI OBČANOM A VEREJNÝMI ČINITEĽMI

Autor: Peter Decarli

Úvod

Stredobodom tradičných aj digitálnych verejných služieb je verejné stretnutie, ktoré predstavuje interakciu medzi občanmi a verejnými činiteľmi. Tradične táto interakcia zahŕňa výmenu informácií alebo služieb a môže zahŕňať prvky kontroly alebo nátlaku s jasne definovanými úlohami pre obe strany. S digitalizáciou verejných služieb sa médiá, komunikačné kanály a nastavenia týchto verejných stretnutí vyvíjajú a menia naše chápanie týchto interakcií.

Význam pre obce a mestá

Organizácie verejného sektora na celom svete čoraz viac implementujú digitálne technológie na zlepšenie poskytovania verejných služieb. Inovácie ako data mining, strojové učenie, senzorové technológie a automatizácia služieb vytvárajú nové príležitosti na digitalizáciu. Kľúčovým konceptom, ktorý riadi túto transformáciu, je občianska samoobslužnosť, ktorá umožňuje jednoduchý prístup k vládnym dátam a službám z domu. Okrem toho je cieľom digitalizácie zefektívniť interné vládne procesy, zlepšiť efektívnosť a interakciu s občanmi.

Digitálne verejné služby sú kľúčové pre modernizáciu samospráv, zlepšenie interakcií s

občanmi, dosiahnutie cieľov udržateľnosti a premenu tradičných byrokratických organizácií na inteligentné mestá a komunity.

Sumár

Digitálne verejné služby menia spôsob, akým samospráva komunikujú s občanmi, a to najmä tým, že zlepšujú dostupnosť, efektívnosť a pohodlie. Tieto služby umožňujú občanom pristupovať k vládnym dátam a službám odkiaľkoľvek s prístupom na internet, čím podporujú koncept občianskej samoobslužnosti. Úlohy verejných činiteľov sa vyvíjajú, digitálne technológie preberajú rutinné úlohy a umožňujú úradníkom sústrediť sa na zložité problémy vyžadujúce ľudský úsudok. Tento posun však tiež vyvoláva obavy o súkromie údajov a potenciálne vylúčenie menej technicky zdatných občanov.

Obce musia vyvážiť využitie údajov na zlepšenie služieb, ochranu súkromia občanov a zabezpečenie spravodlivého prístupu. Digitálne verejné služby sú nevyhnutné na modernizáciu obcí, ich premenu na inteligentné mestá a komunity, podporu lepšej komunikácie a angažovanosti a prispievanie k cieľom udržateľnosti.

Plná verzia v anglickom jazyku

3.7

MODERNÉ FORMY KOMUNIKÁCIE NA KOMUNÁLNEJ ÚROVNI S VYUŽITÍM IKT

Autor: Ondrej Mitaľ

Úvod

Komplexnosť komunikačných procesov sa neustále vyvíja. Jednou zo základných výziev formujúcich budúci vývoj spoločnosti je spôsob, akým zvládneme intenzívny tok informácií a údajov. V tomto ohľade moderné formy komunikácie založené na nových digitálnych technológiách menia spôsob, akým vyhľadávame, čítame, chápeme, ukladáme a opätovne používame informácie a dáta.

Význam pre obce a mestá

V dôsledku digitálnej transformácie a intenzívneho využívania digitálnych technológií musia obce a mestá implementovať inovatívne a nové riešenia požadované rôznymi zainteresovanými subjektami. Táto výzva je ešte zložitejšia, ak vezmeme do úvahy ambíciu obcí a miest komunikovať so súkromnými spoločnosťami a mimovládnyimi organizáciami, občanmi a turistami, mladými i staršími ľuďmi a mnohými ďalšími skupinami jednotlivcov.

Sociálne médiá možno vnímať ako bežnú platformu na komunikáciu a vyhľadávanie informácií. Miera záujmu o využívanie sociálnych médií sa medzi obcami a mestami líši. Sociálne médiá však predstavujú doplnkovú a nie jedinú platformu na komunikáciu medzi verejnými inštitúciami a občanmi.

Trend inteligentných aplikácií reflektujú aj verejné inštitúcie. Aplikácie sú dostupné na

rôznych úrovniach prepracovanosti, od základných informačných aplikácií až po úplné aplikácie verejných elektronických služieb. Obce a mestá by sa mali rozhodnúť medzi univerzálnymi aplikáciami, ktoré pokrývajú širokú škálu verejných služieb, alebo môžu vyvinúť aj niekoľko špecifických aplikácií, ako sú informačné aplikácie, bezpečnostné aplikácie, turistické aplikácie, aplikácie na zdieľanie bicyklov a áut, parkovacie aplikácie a environmentálne aplikácie.

Chatboti predstavujú ďalší moderný spôsob komunikácie, ktorý využívajú verejné inštitúcie. Chatbot zvyčajne podporuje 24-hodinové informačné služby, ktoré fungujú vďaka nástrojom založeným na AI. Chatboti stále predstavujú pre obce a mestá úplne nové digitálne riešenie. Vzhľadom na obvyklé zvyky a podmienky konkrétnej miestnej komunity musia obce a mestá zväziť vnímané výhody implementácie chatbotov.

Sumár

Hlavným cieľom moderných foriem komunikácie je slúžiť skôr, ako dôležité doplnkové komunikačné platformy a nie ako primárne. Moderné formy komunikácie však majú niekoľko kľúčových výhod, informácie a dáta je možné zdieľať takmer okamžite, sú dostupné 24 hodín denne, sedem dní v týždni, majú potenciál ušetriť pracovný čas administratívnych pracovníkov a podporiť vzdialenú obojsmernú interakciu.

Plná verzia v anglickom jazyku

4

ZELENÁ TRANZÍCIA NA KOMUNÁLNEJ ÚROVNI

4.1

UDRŽATEĽNÁ MIESTNA DOPRAVA

Autori: Alina Cerasela Avram and George Cornel Dumitrescu

Úvod

Trvalo udržateľná doprava by mala byť opakom súčasnej znečisťujúcej dopravy založenej na fosílnych palivách a mala by zahŕňať systémy, postupy a spôsoby dopravy šetrné k životnému prostrediu, a ktoré vytvárajú menej hluku a znečistenia.

Udržateľná doprava má za cieľ vytvoriť lepšie a zdravšie životné prostredie. Znižuje závislosť na fosílnych palivách a iných zdrojoch, ktoré je niekedy ťažké zaobstarať, a ktorých výroba poškodzuje Zem. Je to jeden z krokov potrebných na zastavenie globálneho otepľovania, problému, ktorý všetci zdieľame. Stratégia EÚ sa snaží podporiť vyššie využívanie vozidiel s nulovými emisiami, lepšiu infraštruktúru a výraznejšie inovácie v oblastiach, ako je automatizácia a umelá inteligencia (European Commission, 2023).

Význam pre obce a mestá

Prechod na udržateľnú dopravu v rámci obcí je zložitý a vyžaduje si značné finančné výdavky a zásadnú zmenu v správaní občanov. Najbežnejším spôsobom je nahradenie pohonu založeného na fosílnych palivách ekologickým pohonom poháňaným obnoviteľnou energiou, ako sú elektrické motory poháňané elektrinou z batérií, solárnych panelov, palivových článkov alebo spaľovaním na báze vodíka, alebo podpora

chôdze, bicyklovania, zdieľaných jász, a programy zdieľania bicyklov, ktoré znižujú použitú dopravu. Samosprávy by mohli navrhnúť také komunity, kde je chôdza prvou možnosťou a zelená verejná doprava je alternatívou pre dlhšie trasy.

Propagácia zelenej verejnej dopravy do rôznych destinácií, ktoré sú zaujímavé pre všetkých občanov, odhaľuje jej inkluzívnosť a výhody sociálnej rovnosti. Umožňuje inovatívny rozvoj obcí znížením potreby individuálnych znečisťujúcich dopravných prostriedkov, uvoľnením dopravy a zatriktívením lokalít. Základným argumentom prechodu od klasickej dopravy je jej vplyv na energetickú bezpečnosť, keďže je známe, že moderná doprava zahŕňa zníženie spotreby fosílnych palív, čo pomáha EÚ dosiahnuť otvorenú strategickú autonómiu.

Sumár

Trvalo udržateľná doprava je jednou z priorít EÚ pre nulové emisie, otvorenú strategickú autonómiu a Európu, v ktorej sa žije všetkým jej občanom lepšie. Dosiahnutie trvalo udržateľnej dopravy je pre obce nákladné, pretože znamená presmerovanie zdrojov na iné priority, zmenu správania občanov a vytvorenie kompaktných peších štvrtí a miest pre občiansku vybavenosť.

Prínosy sú predovšetkým znížená hustota dopravy, aktívnejší občania, ale aj kvalitnejší a zdravší život obyvateľov.

Plná verzia v anglickom jazyku

4.2

PRESADZOVANIE ZELÉNÝCH BUDOV V ÚZEMÍ OBCÍ A MIEST

Autor: Andreea - Emanuela Drăgoi

Úvod

Zelené budovy sú navrhnuté tak, aby minimalizovali alebo eliminovali vplyv na životné prostredie prostredníctvom starostlivého návrhu, výstavby a plánovania prevádzky. Tieto budovy uprednostňujú energetickú efektívnosť, využívanie obnoviteľnej energie, šetrenie vodou, udržateľné materiály a znižovanie odpadu.

Zelené budovy sa zameriavajú aj na zlepšenie pohody obyvateľov, ochranu životného prostredia a zníženie emisií CO₂. Bioklimatický dizajn je pre zelené budovy povinný. Princípy bioklimatického dizajnu zahŕňajú tienenie pred letným slnkom a zber zimného slnka s premyslenou orientáciou budovy a umiestnením okien a svetlíkov, vnútorné osvetlenie navrhnuté tak, aby zabezpečilo bezpečné, produktívne a teplé prostredie s minimálnou spotrebou energie a návrhy, ktoré poskytujú prirodzené denné svetlo vstupujúce do budovy a zároveň minimalizujú spotrebu energie.

Význam pre obce a mestá

Pomocou jedného zo systémov hodnotenia zelených budov v EÚ, z ktorých mnohé hodnotia materiály používané na výstavbu na zníženie spotreby energie, môžu samosprávy podporovať rôzne projekty pre zelené budovy, čím postupne dosahujú minimálnu spotrebu energie v európskych mestách. Samosprávy by mali vo svojich obytných oblastiach podporovať viac

ekologických stavebných postupov a podporovať opatrenia, ktoré znižujú dopyt po energii v budovách v dôsledku zníženej obsadenosti, zmenených pracovných návykov (napríklad práca na diaľku) a zmien v požiadavkách na vykurovanie a chladenie.

Zatiaľ čo sa emisie skleníkových plynov z budov v EÚ medzi rokmi 2005 a 2021 znížili o 31 %, samosprávy môžu tento trend ďalej podporiť, a to stanovením vyšších noriem energetickej účinnosti pre nové budovy, zlepšením energetickej účinnosti v existujúcich budovách, dekarbonizáciou sektora elektriny a vykurovania a znížením teplôt. Napriek ich výhodám by si samosprávy mali uvedomovať, že v stavbe zelených budov pretrvávajú výzvy, ako je potreba integrovaného dizajnu, obavy z požiarnej bezpečnosti a vnímanie vysokých nákladov.

Sumár

Koncept zelených budov sa vyvinul tak, aby sa zameriaval na minimalizáciu alebo elimináciu vplyvu na životné prostredie prostredníctvom procesov ich navrhovania a prevádzky. Hoci tieto budovy ponúkajú trvalé environmentálne a ekonomické výhody nad rámec počiatočných fáz výstavby, výzvy zostávajú. Medzi kľúčové problémy patrí potreba integrovaných prístupov k projektovaniu, úvahy o požiarnej bezpečnosti a vnímanie vyšších nákladov spojených so zelenými technológiami.

Plná verzia v anglickom jazyku

4.3

OBNOVITEĽNÉ ENERGIE ZÁSObUJÚCE OBCE A MESTÁ

Autori: Andreea - Emanuela Drăgoi and Simona Moagăr-Poladian

Úvod

Obnoviteľná energia pochádza z prírodných procesov, ktoré sa neustále dopĺňajú, čo z nej robí kľúčovú zložku trvalo udržateľného rozvoja. Na rozdiel od fosílnych palív, ktoré sú obmedzené a poškodzujú životné prostredie, obnoviteľné zdroje energie – ako je slnečná, veterná, biomasová, hydraulická, geotermálna a vodíková energia – sú bohaté, udržateľné a majú výrazne nižší vplyv na životné prostredie.

Európska únia (EÚ) stojí na čele úsilia pri podpore obnoviteľných zdrojov energie s cieľom znížiť emisie skleníkových plynov, zvýšiť energetickú účinnosť a splniť svoje ciele v oblasti udržateľnosti. Tento záväzok sa odráža v kľúčových rámcoch EÚ, ako je smernica o obnoviteľnej energii, balík Fit for 55 (ktorý navrhuje zníženie emisií skleníkových plynov o 55 % do roku 2030) a Európska zelená dohoda (ktorá má za cieľ dosiahnuť klimaticky neutrálnu EÚ do 2050).

Význam pre obce a mestá

Samosprávy by mali podporovať využívanie obnoviteľných zdrojov energie s cieľom uspokojiť energetické potreby, znížiť emisie skleníkových plynov a podporiť udržateľnosť. Solárna energia môže byť využitá v rezidenčných solárnych paneloch, ktoré môžu majitelia domov inštalovať na strechy, čím sa zníži závislosť od elektrickej siete a znížia sa účty za energiu. Vodná energia, ďalší životne dôležitý zdroj obnoviteľnej energie, sa môže použiť na skladovanie energie čerpaním vody do vyšších nadmorských výšok počas obdobia nízkeho dopytu a jej uvoľnením na výrobu elektriny, keď dopyt vrcholí.

Energia z biomasy môže byť obzvlášť účinná v regiónoch s významnou poľnohospodárskou činnosťou. Prílivová energia, generovaná z prílivov a odlivov oceánov, je ďalšou formou s potenciálom pre pobrežné komunity. Prílivové elektrárne zachytávajú kinetickú energiu z prílivových pohybov na výrobu elektriny, čím ponúkajú predvídateľný a spoľahlivý zdroj energie v porovnaní s inými prerušovanými zdrojmi obnoviteľnej energie. Napriek týmto praktickým aplikáciám naráža rozšírené prijatie obnoviteľnej energie v EÚ na prekážky, ako je prerušovaný charakter mnohých zdrojov obnoviteľnej energie. Na vyriešenie tohto problému by samosprávy mali podporovať investície do robustných riešení skladovania energie, ako sú batérie alebo prečerpávacie vodné nádrže, podporovať stratégie integrácie siete na riadenie výkyvov. Aj keď sú prevádzkové náklady nízke, počítačové výdavky môžu byť príliš vysoké bez dostatočných dotácií alebo finančných stimulov.

Sumár

Zatiaľ čo EÚ urobila značné pokroky v podpore obnoviteľnej energie, na splnenie svojich ambiciózných cieľov je potrebné riešiť zásadné výzvy. Prekonanie týchto výziev si bude vyžadovať koordinované úsilie všetkých zainteresovaných strán, vrátane vlád, samospráv, podnikov a občianskej spoločnosti, s cieľom rozvíjať technológie obnoviteľnej energie, implementovať účinné politické opatrenia a podporovať udržateľné postupy.

Plná verzia v anglickom jazyku

4.4

LOKÁLNE KOMUNITY ČERPajúCE VÝHODY Z CÍRKULÁRNEJ EKONOMIKY

Autor: Dominik Prüller

Úvod

Cieľom cirkulárnej ekonomiky je zabezpečiť, aby sa zdroje využívali udržateľnejšie. V tradičnom hospodárstve sa na výrobu produktov používajú suroviny, ktoré keď už nie sú užitočné, vyhodia sa. To má za následok plytvanie cennými zdrojmi a poškodzovanie životného prostredia. Tento prístup nie je udržateľný, s rastúcou populáciou a rastúcou spotrebou sa tento problém stáva ešte zreteľnejším.

Cieľom cirkulárnej ekonomiky je to zmeniť vytvorením systému, v ktorom sa materiály namiesto likvidácie opätovne používajú, opravujú a recyklujú. Cieľom je znížiť množstvo odpadu a lepšie využívať zdroje.

Význam pre obce a mestá

Obce majú kľúčovú pozíciu pri realizácii cirkulárnej ekonomiky. Miestne samosprávy hospodária s odpadom, zdrojmi a energiou pre svoje obce. Obce môžu v tejto transformácii zohrávať dôležitú úlohu aj podporou recyklácie, znižovaním odpadu a podporou opätovného použitia produktov. Napríklad iniciatívy ako „Kostnix-Laden“ v Rakúsku umožňujú ľuďom bezplatnú výmenu tovaru, čím sa znižuje potreba

kupovať nové položky. Ďalším príkladom je projekt „Öli“, kde sa zbierajú použité kuchynské oleje a recyklujú sa na ekologické biopalivá.

Obce môžu podporovať udržateľnosť aj nákupom produktov a služieb šetrných k životnému prostrediu od tretích strán. Tým sa znižuje množstvo odpadu a ide sa príkladom pre miestne podniky a obyvateľov. Spoluprácou s komunitnými skupinami, miestnymi podnikmi a ďalšími zainteresovanými subjektami môžu obce šíriť povedomie a podporovať rozvoj obehového hospodárstva vo svojej oblasti.

Sumár

Obehové hospodárstvo je o prechode od tradičného systému „vezmite, vyrobte, zlikvidujte“ k systému, v ktorom sa výrobky opätovne používajú, opravujú a recyklujú, čo pomáha znižovať množstvo odpadu a šetriť zdroje. Samosprávy zohrávajú kľúčovú úlohu pri dosahovaní tohto cieľa tým, že podporujú recyklačné iniciatívy, podporujú trvalo udržateľnú spotrebu a slúžia ako dobrý príklad. Tým môžu pomôcť znížiť vplyvy na životné prostredie, zlepšiť efektívnosť zdrojov a vytvoriť udržateľnejšiu budúcnosť.

Plná verzia v anglickom jazyku

4.5

VÝZNAM RIADENIA POTRAVINOVÉHO ODPADU PRE KOMUNÁLNU ÚROVEŇ

Autor: Peter Decarli

Úvod

Za posledné desaťročie si prevencia plytvania potravinami získala významnú pozornosť kvôli alarmujúcemu množstvu plytvania potravinami na celom svete – asi 1,3 miliardy ton ročne, čo je jedna tretina všetkých vyrobených potravín. Plytvanie potravinami podkopáva úsilie v boji proti hladu a podvýžive, prispieva k ekonomickým stratám a má vážne dopady na životné prostredie, keďže predstavuje 8 – 10 % celosvetových emisií skleníkových plynov.

Medzi ciele trvalo udržateľného rozvoja Organizácie Spojených národov patrí cieľ 12.3, ktorého zámerom je do roku 2030 znížiť celosvetový potravinový odpad na obyvateľa o polovicu. Mestá a samosprávy zohrávajú kľúčovú úlohu pri dosahovaní tohto cieľa implementáciou programov na zníženie potravinového odpadu a vzdelávaním občanov o osvedčených postupoch.

Význam pre obce a mestá

Zatiaľ čo mnohé samosprávy na celom svete uznávajú dôležitosť predchádzania plytvaniu potravinami, pre väčšinu zostáva nízka prioritou. Predchádzanie plytvaniu potravinami často konkuruje iným naliehavým problémom, ktoré si vyžadujú pozornosť a zdroje miestnych samospráv. Mnohí miestni tvorcovia politiky si možno neuvedomujú potenciál tejto oblasti pre činnosť samospráv. Výskum v Bavorsku ukázal, že až polovica obcí vníma svoju schopnosť predchádzať plytvaniu potravinami ako nízku alebo veľmi nízku. Pochopenie toho, ako je

plytvanie potravinami vnímané ako verejný problém, ktorý si vyžaduje miestnu pozornosť, je kľúčové pre efektívnu prevenciu.

Sumár

Nakladanie s potravinovým odpadom je kľúčové na miestnej úrovni kvôli jeho významným environmentálnym, ekonomickým a sociálnym vplyvom. Samosprávy zohrávajú kľúčovú úlohu pri riešení tohto problému prostredníctvom rôznych stratégií a opatrení. Efektívny miestny manažment môže znížiť emisie skleníkových plynov a šetriť prírodné zdroje, ako je voda a energia. Z ekonomického hľadiska vedie znížovanie plytvania potravinami k úsporám nákladov pre samosprávy aj obyvateľov a zároveň podporuje miestne ekonomiky propagáciou efektívneho využívania zdrojov. V sociálnej oblasti pomáha boj proti plytvaniu potravinami bojovať proti hladu a zlepšovať potravinovú bezpečnosť v komunitách, pričom zvyšuje povedomie o udržateľných postupoch a zodpovednej spotrebe.

Samosprávy môžu vytvárať a presadzovať miestne politiky, viesť vzdelávacie kampane, podporovať miestne iniciatívy a ísť príkladom implementáciou postupov znižovania plytvania potravinami v rámci svojich vlastných prevádzok. Využitím svojho jedinečného postavenia sú obce kľúčovými hráčmi v boji proti plytvaniu potravinami, ovplyvňujú a implementujú efektívne miestne stratégie.

Plná verzia v anglickom jazyku

ZHRNUTIE

DiGreen znalostnú bázu možno využiť ako zdroj pre digitalizáciu a klimatickú neutralitu v obciach a mestách. Cieľom projektu je odstrániť medzery v zručnostiach a podporiť spoluprácu medzi rôznymi zainteresovanými subjektami podieľajúcimi sa na trvalo udržateľnom rozvoji poskytovaním rozsiahlych a dostupných vedomostí o ňom.

Široká škála pokrytých tém vrátane digitálnej transformácie, udržateľnej mobility, správy údajov alebo obnoviteľných energií zohľadňuje skutočnosť, že digitalizácia a udržateľnosť sú kľúčovými výzvami, ktorým v súčasnosti čelia verejné inštitúcie. Každá sekcia tejto publikácie bola navrhnutá tak, aby poskytovala užitočné poznatky, praktické stratégie a príklady osvedčených postupov.

Publikácia sa zaoberá aj potrebou verejných inštitúcií stať sa odolnejšími. Pozornosť je venovaná aj moderným formám komunikácie a otvoreným dátam, pretože sú dôležité na

podporu transparentnosti a dôvery medzi vládami a občanmi, a tým aj na zefektívnenie verejných služieb. Okrem toho zavádzanie nových technológií, ako je internet vecí (IoT) a umelá inteligencia (AI), vytvára nové príležitosti pre inovácie vo verejnej správe.

Tento výsledok projektu tiež rieši kľúčové otázky udržateľnosti. Zahŕňa zelené budovy, obnoviteľnú energiu, cirkulárnu ekonomiku a znižovanie potravinového odpadu. Tieto oblasti zohrávajú kľúčovú úlohu pri znižovaní škôd na životnom prostredí a budovaní udržateľnej budúcnosti.

DiGreen znalostná báza by mala slúžiť ako užitočný nástroj pre študentov, odborníkov a zamestnancov samospráv. Dúfame, že tento zdroj inšpiruje a usmerní obce v ich úsilí o digitalizáciu a klimatickú neutralitu.

O PROJEKTE

Podrobnosti o projekte

Program: Erasmus+

Typ Akcie: KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education

Výzva: 2021

Kolo: Kolo 1

Oblasť: Vysokoškolské vzdelávanie

Názov projektu: Digital government for green municipalities and cities

Skratka projektu: DiGreen

Číslo projektu: 2021-1-SK01-KA220-HED-000023505

Trvanie: 01. 11. 2021 – 31. 10. 2024

Celkový rozpočet: 324 810 Euro

Národná agentúra: Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu

Projektový koordinátor

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Fakulta verejnej správy (Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Faculty of Public Administration, Slovakia)

Projektoví partneri

Accademia Europea di Bolzano (Eurac Research, Italy)

Institutul de Economie Mondiala (The Institute for World Economy, Romania)

FH OÖ Studienbetriebs GmbH (University of Applied Sciences Upper Austria, Austria)

Zameranie projektu

Cieľom projektu DiGreen je poskytnúť odborníkom pracujúcim vo verejných orgánoch obcí/mestských samospráv a mladým občanom (študentom) rámec na výmenu poznatkov a osvedčených postupov v oblasti digitálnych a zelených technológií. DiGreen poskytne prierezový koncept pre výučbu a vzdelávanie spolu s multidimenzionálnym učebným plánom.

DiGreen podporí výmenu v rámci medzinárodnej siete obcí a miest, zamestnancov obcí, univerzít, výskumných inštitúcií a komunálnych odborníkov z praxe v oblasti vzdelávania o zelených digitálnych zručnostiach a ďalších environmentálnych a digitálnych otázkach.

Všeobecným cieľom projektu DiGreen je nadviazať nadnárodnú spoluprácu medzi zapojenými partnermi a uplatňovať inovatívne prístupy pri riešení problémov ich cieľových skupín.

Projektové výsledky

Projektový výsledok 1.: Príručka dobrej DIGITÁLNEJ praxe – mestá a obce ako zdroj realizovateľných riešení.

- „Digitálna“ príručka je zdrojom dobrej praxe pri poskytovaní digitálnych služieb na úrovni obcí/miest. Partnerské obce a mestá spolupracujúce s konzorciom sú primárnym zdrojom dobrých príkladov,
- Aktivity projektového výsledku 01.12.2021 – 28.02.2023.

Projektový výsledok 2.: Príručka dobrej ZELENEJ praxe – mestá a obce ako zdroj realizovateľných riešení.

- „Zelená“ príručka je zdrojom osvedčených postupov pre zamestnancov obcí a miest, ktorí sú kľúčovými hnacími silami pre zelené a udržateľné životné prostredie. Partnerské obce a mestá spolupracujúce s konzorciom sú hlavným zdrojom dobrých príkladov,
- Aktivity projektového výsledku 01.01.2022 – 31.03.2023.

Projektový výsledok 3.: Prierezový DiGreen výučbový a vzdelávací koncept.

- Výučbový a vzdelávací koncept je interdisciplinárna vzdelávacia a celoživotná vedomostná základňa, ktorá zahŕňa obsah pre rozvoj vedomostí v oblasti digitalizácie a klimatickej neutrality,
- Aktivity projektového výsledku 01.02.2023 – 30.06.2024.

Projektový výsledok 4.: Multidimenzionálne DiGreen curriculum.

- Curriculum je použiteľné ako celok alebo na úrovni konkrétnych špecifických modulov pre vysokoškolské vzdelávanie, ktoré pokrývajú témy digitalizácie a klimatickej neutrality,
- Aktivity projektového výsledku 01.08.2023 – 31.08.2024.



<https://bit.ly/digreen-project>

Prispievatelia

Digitálne a zelené obce a mestá v skratke

Zostavovatelia: Silvia Ručinská
Miroslav Fečko
Ondrej Mitaľ

Vydavateľ: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Vydavateľstvo ŠafárikPress

Rok vydania: 2024
Počet strán: 36
Rozsah: 1,81 AH
Vydanie: prvé

DOI: <https://doi.org/10.33542/DAZ-0359-3>
ISBN 978-80-574-0359-3 (e- publikácia)

